

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY

ul. Mjakiwicza 12b

66-400 Gorzów Wlkp.

tel. 95 / 22-46-52

pieczęć LPWIS w Gorzowie Wlkp.

(1)

Gorzów Wlkp. 10.04.2017 r.

HŻ.1611.2.2017.AG

Znak sprawy

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W Zielonej Górze

1. Data kontroli: 27.01.2017 r., 14.02.2017 r.

2. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: *Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku PSSE w Zielonej Górze.*

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem LPWIS – upoważnienie nr KD-222.7.3.2017 z dnia 26.01.2017 r.:

Małgorzata Stodolak – kierownik OBŻŻiK

Anna Grotowska – asystent OBŻŻiK

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Zielonej Górze:

- *Marcin Kozłowski, kierownik Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku PSSE w Zielonej Górze.*

- *Dorota Gonczar, starszy asystent Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku PSSE w Zielonej Górze.*

4. Zakres kontroli (w tym przedmiot i okres objęty kontrolą): *kontrola nadzoru nad obiektami wprowadzającymi do obrotu żywność prozdrowotną w związku z licznymi pismami m.in. z GIS, jakie wpłynęły w roku 2016 dotyczącymi stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie znakowania produktów z zakresu żywności prozdrowotnej wprowadzanych do obrotu przez przedsiębiorców będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze.*

5. Ustalenia z kontroli: *Pozaplanową kontrolę rozpoczęto od ustalenia, iż pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze znajduje się 31 obiektów stacjonarnych oferujących w sprzedaży głównie żywność prozdrowotną oraz 1 hurtownia z żywnością prozdrowotną. Ponadto w dniu kontroli pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze znajdowało się 12 przedsiębiorców wprowadzających do obrotu żywność prozdrowotną przez Internet.*

Podczas czynności kontrolnych zapoznano się z dokumentacją dotyczącą obiektów, których dotyczył zakres kontroli tj.:

♦ **Firmy**

a) Podmiot prowadzi sprzedaż stacjonarną m.in. żywności prozdrowotnej w sklepie

przy

zgodnie z zaświadczeniem z dnia 29.03.2012 r.

Ostatnia kontrola kompleksowa w obiekcie odbyła się 18.05.2016 r., protokół nr NS-HŻ-547/DG, KM/16:

Nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto jak wynika z przedłożonej dokumentacji

Wnioskodawca dnia 04.10.2016 r. złożył w siedzibie PPIS w Zielonej Górze wniosek o dokonanie zmian w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Poinformował, iż z dniem 30.09.2016 r. nazwa firmy

została zmieniona na [redacted] w związku z powyższym

dnia 02.11.2016 r. pismem znak: NS-HŻ.621.1357.3.2016.2 PPIS w Zielonej Górze wydał zaświadczenie o dokonaniu zmiany w zakresie nazwy podmiotu prowadzącego działalność, numeru NIP oraz REGON.

b) Ponadto podmiot prowadzi magazyn środków spożywczych przy i

właścicie [redacted]

dnia 18.08.2016r. złożył wniosek o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS w którym wnosi o zatwierdzenie oraz wpis do rejestru zakładów w zakresie sprzedaży suplementów diety, zdrowej żywności w hermetycznie zamkniętych opakowaniach. Z uwagi na przedłużające się prace remontowe, właściciel wystąpił z prośbą o przesunięcie kontroli odbiorowej magazynu. Dnia 4.10.2016r. został złożony nowy wniosek przez firmę [redacted] o dokonanie zatwierdzenia

i wpisu magazynu środków spożywczych zlokalizowanego w [redacted]

do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Dnia 12.10.2016r. PPIS w Zielonej Górze decyzją nr 1843/362/HŻ/16 na podstawie złożonego wniosku, dołączonych do niego dokumentów oraz w oparciu o wyniki kontroli z dnia 4.10.2016r. postanowił dokonać zatwierdzenia magazynu środków spożywczych zlokalizowanego w [redacted] w zakresie magazynowania i sprzedaży środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych.

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 4.11.2016r. (wplynęło 10.11.2016r.) poinformował LPWIS, że w wyniku monitoringu środków spożywczych wprowadzanych do obrotu na terenie województwa pomorskiego za pośrednictwem portalu allegro stwierdzono w ofercie allegro suplement diety „ [redacted] w składzie którego znajduje się m.in.

nattokinaza a także budząca wątpliwości w kontekście bezpieczeństwa żywności – serratiopeptydaza.

Główny Inspektor Sanitarny pismem z dnia 25.08.2016r. skierowanym do podmiotu powiadamiającego o pierwszym wprowadzeniu do obrotu tj. firmy [redacted]

w/wym. suplementu powiadomił przedsiębiorcę, że z uwagi na brak potwierdzonej historii spożycia w krajach Unii Europejskiej przed dniem 15 maja 1997r. nattokinaza podlega procedurom regulowanym przez rozporządzenie (WE) nr 258/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 1997r. dotyczące nowej żywności i nowych składników żywności. LPWIS przekazał dnia 14.11.2016r. (znak HŻ9022.329.2016.KR) niniejszą sprawę do wiadomości i wykorzystania służbowego do PPIS w Zielonej Górze zgodnie z kompetencjami. PPIS udzielił odpowiedzi LPWIS w której poinformował, że [redacted] oświadczył, iż przedmiotowy suplement diety został wycofany z obrotu jak również dokonano wycofania produktu od odbiorców hurtowych, co zostało poparte korektą faktury. Po zapoznaniu się z dokumentacją w siedzibie PSSE w Zielonej Górze należy stwierdzić, że PPIS jest tylko w posiadaniu e-maila z dnia 17.11.2016 r. od pracownika [redacted]

w którym znajduje się informacja, iż powyższy produkt Inflammo został wycofany z obrotu, jak również poinformowano odbiorców o konieczności wycofania ze sprzedaży i zwrotu produktu do siedziby. Brak w dokumentacji dokumentu potwierdzającego zwrot produktu jak również listy dystrybucyjnej odbiorców w celu weryfikacji.

c) Dodatkowo powyższy przedsiębiorca prowadzi sprzedaż żywności prozdrowotnej za pośrednictwem strony internetowej

Dnia 09.08.2016 r. do siedziby PPIS w Zielonej Górze wpłynęło pismo znak: HŻN.5316.00215.2016/KB PPIS w Warszawie przesyłające informacje na temat suplementów diety pn.

W składzie produktu pn. ' stwierdzono łuskę orzecha czarnego (*Juglans nigra*) oraz korę wewnętrzną Pau D'arco (*Tabebuia heptaphylla*). Łuska orzecha czarnego w wielu krajach jest substancją zabronioną do stosowania w żywności z uwagi na alergenne i rakotwórcze właściwości substancji aktywnych obecnych ww. składniku. Z kolei kora Pau D'arco wykazuje właściwości przeciwzapalne, przeciwgrzybicze, przeciwwirusowe oraz przeciwbakteryjne. W opinii GIS wprowadzanie do obrotu stanowi naruszenie przepisów prawa żywnościowego. W przypadku produktu w składzie znajduje się szereg enzymów, których wykorzystywanie w środkach spożywczych w charakterze składników korzystnie oddziałujących na zdrowie konsumenta jest praktyką stosunkowo nową i nie uregulowaną w przepisach szczegółowych prawa żywnościowego.

W związku z ww. wym. pismem PPIS w Zielonej Górze dnia 17.08.2016 r. przeprowadził kontrolę sanitarną w sklepie ,

Podczas czynności kontrolnych okazano dokumenty na zakup przedmiotowych produktów w ilości:

- 20 szt. - (4 szt. stwierdzono w sklepie podczas kontroli; pozostałe sprzedano klientom indywidualnym i hurtowym, wg załączonej do protokołu listy);

- 25 szt. (2 szt. stwierdzono w sklepie podczas kontroli; pozostałe sprzedano klientom indywidualnym i hurtowym, wg załączonej do protokołu listy).

Ponadto przedsiębiorca okazał własną kopię powiadomienia o wprowadzeniu po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP suplementów diety: " z dnia 01.07.2015 r., numer sprawy:

GIS-ŻP-SD-4230-02832/KC/15 oraz z dnia 24.06.2015 r., numer sprawy: GIS-ŻP-SD-4230-02692/KC/15.

Po sprawdzeniu ww. produktów w Rejestrze umieszczonym na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego stwierdzono, że wobec powyższych produktów prowadzone jest postępowanie wyjaśniające. Produkt został zgłoszony do GIS również przez inną firmę . (powyższe wynika z ww. pisma PPIS w Warszawie). (odnośnie tej firmy PPIS w Zielonej Górze otrzymał pismo z dnia 1.08.2016r. od PPIS w m. st. Warszawa), i z uwagi na zawartość orzecha czarnego *Juglans Nigra* nie może zostać wprowadzony do obrotu. W związku z powyższym PPIS zalecił w protokole przedsiębiorcy wycofanie produktów od odbiorców, zabezpieczenie i wycofanie ze sprzedaży do czasu

wyjaśnienia sprawy przez GIS. PPIS w Zielonej Górze nie poinformował PPIS w Warszawie o podjętych działaniach i ustaleniach.

Dnia 04.10.2016 r. pismem znak: GIS-ŻP-SD-422-00240/IK/16 Główny Inspektor Sanitarny zwrócił się bezpośrednio do PPIS w Zielonej Górze z prośbą o podjęcie działań zgodnie z kompetencjami w sprawie prezentacji i reklamy suplementów diety wprowadzanych do obrotu za pośrednictwem

Jednocześnie do pisma zostały dołączone wydruki stron internetowych z następującymi produktami:

W związku z powyższym przedstawiciele PPIS w Zielonej Górze przeprowadzili dnia 25.10.2016 r. kontrolę tematyczną w magazynie środków spożywczych ul. Zacisze 24, 65-792 Zielona Góra (brak protokołu z kontroli w dokumentacji hurtowni). Podczas kontroli nie stwierdzono w sprzedaży wskazanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego produktów. Prezes firmy oświadczył, iż na powyższe produkty zgłosił nowe powiadomienia o wprowadzeniu po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP. Jednocześnie zaznaczył, iż nastąpi zmiana zarówno prezentacji jak i etykiet ww. produktów. Dnia 28.10.2016 r. pismem znak: NS-HZ-I.651.13.2016.2 PPIS w Zielonej Górze udzielił odpowiedzi Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu. Poinformował o braku ww. produktów w sprzedaży, jak również zaznaczył, iż pouczono prezesa firmy

48, 65-128 Zielona Góra o obowiązku kreowania właściwej prezentacji i reklamy oferowanych do sprzedaży produktów na stronie internetowej, zgodnej z wymaganiami obowiązującego prawa. Jak wynika z obserwacji przedmiotowej strony internetowej przez przedstawiciela LPWIS w Gorzowie Wlkp. przeprowadzonej dnia 03.03.2017 r., nie wszystkie nieprawidłowe informacje odnośnie ww. środków spożywczych zostały usunięte.

W przypadku prezentacji na stronie internetowej produktów pn.:

- nadal widniał zapis sugerujący właściwości lecznicze produktu tj. preparat wspomagający, przeznaczony dla osób dorosłych cierpiących lub podatnych na problemy skórne takie jak: trądzik, łuszczyca, egzema, liszaje, oraz innych, których przyczyna tkwi w zaburzeniach metabolicznych. Stosowany może być także we wspomaganiu w przypadkach zaburzeń trawiennych.

- - przedsiębiorca zastosował nieprawidłowe oświadczenie zdrowotne dotyczące witaminy K, tj.: „Witamina K2 pomaga zmniejszyć ryzyko wystąpienia dwóch najbardziej rozpowszechnionych chorób, a mianowicie osteoporozy i choroby sercowo-naczyniowej.”

... nadal widniały następujące zapisy:

„Preparat łagodnie zwiększa diurezę. Działa kompleksowo przy zwiększonej podatności na zmiany i nieprawidłowe funkcjonowanie dróg moczowych.”, które sugerują właściwości lecznicze produktu. Ponadto nazewnictwo produktu również budzi wątpliwości w zakresie przypisywania produktowi właściwości leczniczych.

Przedstawiciel LPWIS poinformował telefonicznie tego samego dnia kierownika Sekcji HŻŻiPU w Zielonej Górze o konieczności ponownego zweryfikowania reklamy w/wym. produktów.

Dnia 15.11.2016 r. pismem znak: HŻ.9022.316.2016.AG LPWIS w Gorzowie Wlkp. poinformował PPIS w Zielonej Górze o dostępnym na powyższej stronie internetowej, nieprawidłowo oznakowanym produkcie pn.

Produkt ten nie jest suplementem diety, lekiem, środkiem spożywczym specjalnego przeznaczenia żywieniowego, a półproduktem mającym zastosowanie w produkcji innych chemikaliów organicznych i mieszanin, produktów do pielęgnacji ciała, detergentów, środków czyszczących i innych produktów gospodarstwa domowego. Taką też deklarację składa dystrybutor w udostępnionej przez siebie karcie charakterystyki. Produkt podlega pod przepisy ustawy z dnia 25.02.2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. Natomiast reklama produktu sugerowała możliwość jego spożywania: „(...) powszechnie przyjmuje się od 2g do 6 g na dzień (podzielone na 2 lub 3 dawki). przy zapaleniu stawów i innych problemach ze stawami, z powodu braku informacji na temat wpływu na kobiety w ciąży i w czasie karmienia nie powinna być przez nie używana.” W odpowiedzi na powyższe pismo, pismem z dnia 13.12.2016 r. znak: NS-HŻ.624.159.4.2016.3 PPIS w Zielonej Górze poinformował LPWIS, iż przedsiębiorca przekazał drogą mailową informację, że opis ww. preparatu został skorygowany. Jak wynika z udostępnionej podczas kontroli dokumentacji obiektu, istotnie przedsiębiorca dnia 29.11.2016 r. za pośrednictwem poczty internetowej poinformował o dokonaniu korekty przedmiotowego produktu według wytycznych. Jednak dnia 30.01.2017r. reklama produktu dostępna na powyższej stronie internetowej nadal budziła wątpliwości. Szczególnie jeśli chodzi o następujący fragment: „Zastosowanie alergii, astma, artretyzm, ograniczone zapalenia i bóle stawów, przewlekłe bóle pleców...”. Powyższe jest niezgodne z deklaracją dystrybutora, według którego jest to półprodukt mający zastosowanie w produkcji innych chemikaliów organicznych i mieszanin, produktów do pielęgnacji ciała, detergentów, środków czyszczących i innych produktów gospodarstwa domowego.

Ponadto przedsiębiorca przesłał do Głównego Inspektora Sanitarnego informacje, iż w związku z likwidacją działalności gospodarczej rezygnuje z wprowadzania do obrotu szeregu produktów, co do których wprowadzania Główny Inspektor Sanitarny miał wątpliwości. W związku z powyższym postępowanie wobec produktów zostało uchylone. Jednocześnie podmiot złożył nowe powiadomienie odnośnie swoich produktów (jako nowa firma).

a) Podmiot prowadzi punkt sprzedaży środków spożywczych tj. suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego w trwałych opakowaniach, zgodnie z decyzją z dnia 01.07.2014 r. Nr 1247/210.HŻ.14. Działalność jest prowadzona w Zielonej Górze przy [redacted] Ostatnia kontrola w obiekcie odbyła się dnia 29.10.2014 r., protokół Nr NS-HŻ-119/DG.AO/14. Kontrola była podyktowana sprawdzeniem, czy w obrocie znajduje się produkt pochodzący z USA. Nie stwierdzono w obrocie powyższego produktu, który był przedmiotem powiadomienia alarmowego Nr 2014.1182 z 26.08.2014 r. ze względu na obecność w składzie nieautoryzowanych składników tzw. nowej żywności. Dnia 02.02.2016 r. przedsiębiorca złożył wniosek o dokonanie zmian w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zmiana dotyczyła adresu korespondencyjnego przedsiębiorcy na ul. [redacted] w [redacted]

b) Omawiany przedsiębiorca prowadzi również działalność w punkcie sprzedaży [redacted] zgodnie z decyzją zatwierdzającą z dnia 30.11.2011 r. Nr 1688/389/HŻ/11. Zakres działalności obejmuje sprzedaż detaliczną z przewagą żywności, m.in. suplementów diety. Ostatnia kontrola w obiekcie odbyła się 30.10.2014 r., protokół Nr NS-HŻ-1120/AP/14. Kontrola była podyktowana sprawdzeniem, czy w obrocie znajduje się produkt pn. [redacted] pochodzący z USA. Nie stwierdzono w obrocie powyższego produktu, który był przedmiotem powiadomienia alarmowego Nr 2014.1182 z 26.08.2014 r. ze względu na obecność w składzie nieautoryzowanych składników tzw. nowej żywności.

c) Kolejny punkt na terenie Zielonej Góry gdzie działalność prowadzi firma [redacted] zlokalizowany jest przy [redacted] Decyzja zatwierdzająca z dnia 17.12.2015r. Nr 1884/407/HŻ/15). Zakres działalności obejmuje sprzedaż środków spożywczych trwałych w opakowaniach jednostkowych, tj. suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zaspakajających zapotrzebowanie organizmu przy intensywnym wysiłku fizycznym, zwłaszcza sportowców. Z dokumentacji udostępnionej podczas kontroli wynika, że PPIS w Zielonej Górze w dniu 24.05.2016 r. pismem znak NS-HŻ-IV.66.5.2016.3 wystosował do PPIS w Chrzanowie odpowiedź na pismo z dnia 27.04.2016r. znak: PSSE HŻ.PIS.072-5/2016[w dokumentacji obiektu brak pisma PPIS w Chrzanowie] w której zawarł informacje, iż 10.05.2016 r. przeprowadzono postępowanie wyjaśniające dotyczące oferowania do sprzedaży za pośrednictwem strony internetowej suplementów diety zawierających w składzie siarczan agmatyny, tj. [redacted]

[redacted] Zaznaczył, iż obecnie na stronie internetowej [redacted] nie są oferowane do sprzedaży suplementy diety zawierające w swoim składzie siarczan agmatyny. Powyższe pismo udostępniono jednocześnie do wiadomości LPWIS w Gorzowie Wlkp. Podmiot nie zarejestrował powyższej strony internetowej. Dnia 10.05.2016r. do siedziby PSSE w Zielonej Górze osobiście stawił się p. Maciej Szulc w celu złożenia wyjaśnień dot. oferowania do sprzedaży suplementów diety na stronie internetowej [redacted] (protokół z postępowania wyjaśniającego z dnia 10.05.2016 r.). Zgodnie z wyjaśnieniem przedsiębiorcy

działalność w zakresie sprzedaży suplementów diety przez Internet rozpoczął od dnia 15.03.2016r. Sprzedaż odbywała się z zasobów sklepu stacjonarnego zlokalizowanego w Zielonej Górze przy prowadzonego przez p. Przedsiębiorca oświadczył, że w przypadku powiadomień o konieczności wycofania z obrotu danego produktu (np. zawierającego niedozwolony składnik) jest on niezwłocznie wycofywany ze sprzedaży w sklepach stacjonarnych. Natomiast na stronie internetowej jest automatycznie blokowany, a kolejnym krokiem jest usunięcie opisu ze strony, co zostało potwierdzone w dniu 10.05.2016 r. (z oferty internetowej usunięto opisy suplementów zawierających siarczany agmatyny, tj.:

Właściciel przyznał, iż nie posiadał wiedzy na temat obowiązku zgłoszenia prowadzonej działalności w zakresie sprzedaży internetowej do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Pan w dniu 10.05.2016 r. złożył wniosek o wpis sprzedaży internetowej do rejestru zakładów będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze.

Jak wynika z przedstawionych akt sprawy (protokół z postępowania wyjaśniającego z dnia 10.05.2016r.), w postępowaniu przed organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej pan okazał skrupę, przyznał się do zarzucanego czynu i szczegółowo wyjaśnił okoliczności jego popełnienia przedstawiając posiadane dokumenty. PPIS uznał, że w myśl art. 41 ustawy z dnia 20, maja 1971 r. Kodeks wykroczeń - w stosunku do sprawcy czynu można przestać na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego, co uczynił. Podmiot uzyskał zaświadczenie o wpisie do rejestru z dnia 23.05.2016 r. znak: NS-HŻ-III.625.40.1.2016.2 sklepu internetowego w zakresie sprzedaży suplementów diety i odżywek dla sportowców „na odległość” (sprzedaż wysyłkowa) w tym sprzedaż przez Internet.

Dnia 09.06.2016 r. pismem znak: HŻ.9011.48.2016.AG LPWIS w Gorzowie Wlkp. zwrócił się do PPIS w Zielonej Górze z informacją, iż sprawdzono powyższą stronę internetową. Kontrola portalu przeprowadzona przez przedstawiciela LPWIS w Gorzowie Wlkp. dnia 02.06.2016 r. wykazała, iż suplement diety pn. widnieje w ofercie sprzedażowej sklepu internetowego. Z opisu produktu przedstawionego przez przedsiębiorcę nie wynika, aby w składzie był niedozwolony związek. Jednak należy zauważyć, iż ww. produkt był przedmiotem powiadomienia informacyjnego nr 2016.01 z dnia z dnia 05.04.2016r. przekazanego przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu z uwagi na zawartość w składzie siarczany agmatyny. W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. zobowiązał PPIS w Zielonej Górze do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego powyższą sytuację z prośbą o poinformowanie o ustaleniach z przeprowadzonego postępowania niezwłocznie po jego zakończeniu. Ponadto poinformowano, iż podczas przeglądania ww. strony internetowej dnia 02.06.2016r. nie stwierdzono w ofercie sprzedażowej produktów pn.: „

W związku z powyższym dnia 09.06.2016 r. przedstawiciele PPIS przeprowadzili kontrolę w obiekcie zlokalizowanym przy protokół Nr NS-HŻ-672/DG,KT/16. Podczas kontroli nie stwierdzono w sprzedaży suplementu diety pn.: „ ponieważ

został sprzedany klientom indywidualnym. Kontrola strony internetowej przeprowadzona na miejscu w sklepie również nie potwierdziła obecności w ofercie internetowej tego suplementu.

(przedstawiciel zakładu uczestniczący podczas kontroli), oświadczył, iż posiada wiedzę o zakazie wprowadzania do obrotu produktów zawierających w swoim składzie siarczan agmatyny. Suplement diety pn.: _____ był dostępny w sprzedaży, lecz była to nowa partia towaru, która zgodnie z załączoną etykietą nie zawierała w swoim składzie siarczanu agmatyny. Kolejną kontrola w obiekcie odbyła się 18.07.2016 r., protokół Nr NS-HŻ-839/AO,KM/16, podyktowana była sprawdzeniem, czy w obrocie znajduje się produkt pn. _____, który był przedmiotem powiadomienia informacyjnego Nr 2016.10 i 2016.11 z 26.08.2014 r. ze względu na obecność w składzie nieautoryzowanej substancji tj. piroglutamatu argininy. Nie stwierdzono w obrocie powyższego produktu.

d) Przedsiębiorca działa również w sklepie _____ zlokalizowanym przy ul. _____ Obiekt posiada decyzję zatwierdzającą Nr 1409/294/HŻ/10 z dnia 10.09.2010 r. na sprzedaż suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w opakowaniach jednostkowych. Dnia 02.02.2016 r. przedsiębiorca złożył wniosek o dokonanie zmian w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zmiana dotyczyła adresu korespondencyjnego przedsiębiorcy na ul. _____ Ostatnia kontrola w obiekcie odbyła się 04.05.2016 r., protokół Nr NS-HŻ-452/DG, MG/16. Kontrola była podyktowana sprawdzeniem, czy w obrocie znajduje się suplement diety pn. _____ który był przedmiotem powiadomienia informacyjnego Nr 2016.06 ze względu na obecność w składzie dijudotyrozyny, synefryny HCl, huperzyny A oraz niespełnienia wymogów rozporządzenia (WE) nr 258/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 1997 r. dotyczącego nowej żywności i nowych składników żywności, z uwagi na składniki produktu – *Acacia rigidula*, *Parasitic Laranthus*. Produktu nie stwierdzono w sprzedaży, został wyprzedany. Obecnie nie jest zamawiany, ponieważ brak zainteresowania klientów ww. suplementem diety.

Zgodnie z wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Pan _____ posiada na terenie działalności PPIS w Zielonej Górze wyżej wymienione obiekty, jak również obiekt zlokalizowany przy _____ w Zielonej Górze. PPIS w Zielonej Górze nie posiada dokumentacji obiektu zlokalizowanego przy _____ ponieważ jak dotąd przedsiębiorca nie złożył stosowanego wniosku o zatwierdzenie przedmiotowego obiektu. Zgodnie z zapewnieniem kierownika sekcji sprawa zostanie wyjaśniona.

Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą pod w/wym. nazwą w zakresie sprzedaży suplementów diety „na odległość” (sprzedaż wysyłkową) w tym sprzedaż przez Internet. Zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS, PPIS w Zielonej Górze wydał dnia 13.09.2013r. Powyższa działalność została również zatwierdzona decyzją z dnia 10.12.2013r. nr 2343/1631/386/HŻ/13 w zakresie przechowywania i przygotowywania do wysyłki suplementów diety.

Przedsiębiorca od dnia rejestracji jak i zatwierdzenia magazynu do dnia kontroli nie był kontrolowany i nie jest zaplanowany do kontroli na rok 2017.

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych, jak również analizy dokumentacji ww. obiektów można stwierdzić, iż nadzór prowadzony przez pracowników PPIS w Zielonej Górze nad obiektami wprowadzającymi do obrotu żywność prozdrowotną jest niewystarczający.

Działania podejmowane są nie zawsze w terminie niezwłocznym. Dnia 04.10.2016 r. pismem znak: GIS-ŻP-SD-422-00240/IK/16 Główny Inspektor Sanitarny zwrócił się bezpośrednio do PPIS w Zielonej Górze z prośbą o podjęcie działań zgodnie z kompetencjami w sprawie prezentacji i reklamy suplementów diety wprowadzanych do obrotu za pośrednictwem _____ Przedstawiciele

PPIS w Zielonej Górze przeprowadzili dnia 25.10.2016 r. kontrolę tematyczną w magazynie środków spożywczych ul. _____ (brak protokołu z kontroli w dokumentacji hurtowni).

Podmioty wprowadzające do obrotu żywność prozdrowotną kontrolowane są najczęściej w przypadkach pism interwencyjnych – kontrole obejmują produkty objęte zakresem interwencji. Przykładem może być firma _____ Góra, którą można zaliczyć do

większych firm, ponadto zgodnie z art.29 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia firma ta powiadamiła GIS o pierwszym wprowadzeniu do obrotu różnych produktów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Obiekt nie został zaplanowany do kontroli w roku 2017, aczkolwiek kierownik sekcji w trakcie trwania kontroli przedstawiciele LPWIS w Gorzowie Wlkp. uznał, iż należy zwiększyć częstotliwość kontroli w przedmiotowym obiekcie. Innym przykładem może być PUPH Telemark - działalność została zatwierdzona decyzją z dnia 10.12.2013r. Przedsiębiorca od dnia rejestracji jak i zatwierdzenia magazynu do dnia kontroli WSSE nie był kontrolowany i nie jest również zaplanowany do kontroli na rok 2017.

Dokumentacja będąca przedmiotem kontroli jest niepełna – np. brak protokołu w dokumentacji hurtowni przy ul. Zastawnej z kontroli przeprowadzonej w dniu 25.10.2016r. natomiast w dokumentacji firmy _____ brak pisma PPIS w Chrzanowie z dnia 27.04.2016 znak: PSSE HŻ.PIS.072-5.2016

Kontrola znakowania produktów z kategorii żywności prozdrowotnej odbywa się zazwyczaj w sklepach ogólnospożywczych, a na terenie powiatu działają obiekty specjalizujące się we wprowadzaniu żywności prozdrowotnej. Jak wynika z przesyłanych przez PPIS w Zielonej Górze do LPWIS meldunków kwartalnych dotyczących znakowania produktów zaliczanych do kategorii żywności prozdrowotnej (sprzedaż stacjonarna), w roku 2016 produkty do oceny pobierano jedynie w sklepach spożywczych.

Nadzór prowadzony nad przedsiębiorcami oferującymi w sprzedaży Internetowej żywność prozdrowotną jest mało wnikliwy. Oceniając dokumentację firmy _____ stwierdzono brak w dokumentacji dokumentu potwierdzającego zwrot produktu _____, jak również listy dystrybucyjnej odbiorców w celu weryfikacji. Jak wynika z akt sprawy, w przypadku strony internetowej należącej do firmy _____ przedsiębiorca zobowiązał się do skorygowania niewłaściwej prezentacji produktów oferowanych do sprzedaży. Jednak zrobił to częściowo, jak miało to miejsce

w przypadku produktu pn. _____ an". Z dokumentacji nie wynika aby organ dalej informował przedsiębiorcę o nadal występujących nieprawidłowościach dotyczących strony internetowej należącej do w/wym. przedsiębiorcy. Powyższe może wynikać z braku dalszego monitoringu powyższej strony internetowej.

Ponadto PPIS w Zielonej Górze, zbyt rzadko przegląda strony internetowe objęte nadzorem. Jak wynika z przesyłanych przez PPIS w Zielonej Górze do LPWIS meldunków kwartalnych dotyczących znakowania produktów zaliczanych do kategorii żywności prozdrowotnej (sprzedaż internetowa), w roku 2016 ocenie poddano 11 produktów, z czego 2 należące do podmiotu z terenu powiatu zielonogórskiego.

W przypadku otrzymania pisma od innych PPIS, PPIS w Zielonej Górze nie zawsze udziela odpowiedzi na temat podjętych działań i ustaleń jak to miało miejsce np. w przypadku braku odpowiedzi na pismo znak: HŻN.5316.00215.2016/KB PPIS w Warszawie przesyłające informacje na temat suplementów diety pn. „ _____”.

LPWIS oceniając dokumentację prowadzoną przez PPIS w stosunku do przedsiębiorcy prowadzącego firmę „ _____” ponadto zauważył, co następuje.

Biorąc pod uwagę ustalenia i stwierdzenia z kontroli zawarte w pkt 5, iż żywność wprowadzana do obrotu musi być bezpieczna dla zdrowia konsumentów, a także z uwagi na brak informacji nt. historii spożycia np. nattokinazy produkt pn.: _____ " nie powinien znajdować się w obrocie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jako środek spożywczy bez uprzedniej autoryzacji na poziomie Komisji Europejskiej (podobnie sprawa ma się w przypadku lupiny orzecha czarnego).

PPIS winien wszcząć postępowanie administracyjne opierając się na zasadzie ostrożności w przypadku żywności budzącej wątpliwości w zakresie jej bezpieczeństwa dla konsumenta.

Należy zauważyć, że PPIS mając wiedzę o przypisywaniu właściwości leczniczych produktom spożywczym powinien wystąpić do LPWIS w Gorzowie Wlkp. z wnioskiem o ukaranie przedsiębiorcy w związku z art. 103 ust.1 pkt 1b ppkt c ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Również w przypadku wprowadzania do obrotu jako żywność produktu nie będącego żywnością należałoby wystąpić z wnioskiem o ukaranie przedsiębiorcy z art. 103 ust. 1 pkt 2 w. wym. Ustawy.

Kierownik Sekcji po pierwszej wizytacji tj. 27.01.2017r. przedstawiciele LPWIS wdrożył działania w zakresie wzmocnienia nadzoru nad obiektami wprowadzającymi do obrotu żywność prozdrowotną. Działania te polegają m.in. na ujęciu w planie kontroli obiektów z wyżej wymienionego zakresu.

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Kontrole przeprowadzane przede wszystkim w przypadku pism interwencyjnych – obejmujące produkty będące przedmiotem interwencji rodzą ryzyko, iż przedsiębiorcy będą coraz częściej naruszać prawo

żywnościowe i wprowadzać do obrotu produkty niebezpieczne dla konsumenta. Działania podejmowane zbyt późno mogą prowadzić do narażenia zdrowia konsumenta.

Nieuzupełniona właściwie dokumentacja danego obiektu (np. brak stosownego protokołu), w konsekwencji może prowadzić do pominięcia ustaleń zapisanych w powyższym protokole, a mających znaczenie przy kolejnej kontroli. Dokumentacja nieprawidłowo prowadzona tzn. brak wszystkich dokumentów może doprowadzić do sprawowania nierzetelnego nadzoru nad przedsiębiorcą.

Pobieranie próbek do oceny znakowania w większości ze sklepów ogólnospożywczych nie jest błędem, jednakże należałoby w pierwszej kolejności skupić się na obiektach wyspecjalizowanych w sprzedaży żywności prozdrowotnej. Powyższe działanie zwiększa skuteczność nadzoru, przyspiesza postępowanie i daje większe możliwości oceny bardziej zróżnicowanego asortymentu.

Niewystarczający monitoring stron internetowych będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze może powodować wprowadzanie do obrotu produktów niebezpiecznych dla zdrowia.. Braki nadzoru ze strony PPIS mogą powodować m.in. wprowadzanie konsumentów w błąd z uwagi na dość powszechne przypisywanie właściwości leczniczych produktom zaliczanym do środków spożywczych przez wprowadzających do obrotu za pośrednictwem Internetu.

Informacja o nieprawidłowości m.in. w zakresie znakowania produktów z terenu działalności PPIS w Zielonej Górze przesłana przez jakikolwiek inny organ nie powinna pozostawać bez odpowiedzi z uwagi na konieczność współpracy między organami PIS w celu wyegzekwowania usunięcia nieprawidłowości.

W przypadku naruszenia prawa żywnościowego przez przedsiębiorcę w zakresie art. 103 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, niewystosowanie przez PPIS w Zielonej Górze stosownego wniosku o ukaranie przedsiębiorcy do LPWIS w Gorzowie Wlkp., może prowadzić do nagminnego naruszania prawa przez przedsiębiorcę i uszczuplić budżet skarbu państwa.

6. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. Należy wzmocnić i usystematyzować nadzór prowadzony nad podmiotami wprowadzającymi żywność prozdrowotną w sklepach stacjonarnych oraz za pośrednictwem Internetu. Kontrole wynikające z sygnałów budzących wątpliwości odnośnie bezpieczeństwa wprowadzanej żywności do obrotu należy przeprowadzać w terminie niezwłocznym.

2. Dokumentacja obiektów będąca przedmiotem kontroli wymaga uporządkowania i uzupełnienia.

3. W pierwszej kolejności próbki w zakresie znakowania należy pobierać w sklepach wyspecjalizowanych w sprzedaży żywności prozdrowotnej. Należy skupić się przede wszystkim na podmiotach wprowadzających po raz pierwszy do obrotu na terenie RP żywność prozdrowotną objętych nadzorem PPIS w Zielonej Górze.

4. W przypadku otrzymania informacji od innych organów o nieprawidłowościach m.in. w zakresie znakowania produktów z terenu działalności PPIS w Zielonej Górze należy każdorazowo przekazywać informacje zwrotne.

5. W przypadku gdy istnieje podejrzenie, że żywność wprowadzana do obrotu może być niebezpieczna dla zdrowia konsumentów, z uwagi na obecność w składzie substancji niedozwolonych lub nie posiadających historii spożycia w krajach UE przed dniem 15 maja 1997r. a znajdującej się w obrocie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej należy wszcząć postępowanie administracyjne opierając się na zasadzie ostrożności i działania podejmować w trybie natychmiastowym.

6. W przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa żywnościowego, należy wystosować stosowne wnioski o ukaranie przedsiębiorcy zgodnie art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

7. Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przekazać w terminie: do 20.04.2017r. zgodnie z załącznikiem do niniejszego wystąpienia (formularz nr PK/WSSE-01-06).

Sprawozdanie z kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Zielonej Górze, drugi dla LPWIS. PPIS w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowiska. Nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

W toku kontroli zgromadzono akta ponumerowane od ----- do -----

KIEROWNIK
Oddziału Bezpieczeństwa Żywności i Żywności
Zielona Góra
11.04.2017 *Stodolak*
(data, podpis osób kontrolujących), Stodolak

ASYSTENT
Grotowska Anna
mgr Anna Grotowska

KIEROWNIK
Oddziału Bezpieczeństwa Żywności i Żywności
Zielona Góra
11.04.2017 *Stodolak*
(data, podpis i pieczęć Kierownika komórki organizacyjnej) Stodolak

KIEROWNIK
Oddziału Sanitarnego
11.04.2017 *Musiata*
(data, podpis Kierownika do spraw kontroli) Musiata

11.04.2017 *Musiata*
Z-ca Lubuskiego Państwowego
Inspektora Sanitarnego
(data, podpis i pieczęć LPWIS)
mgr inż. Jolanta Musiata

*podać komórkę organizacyjną